

Food4CE

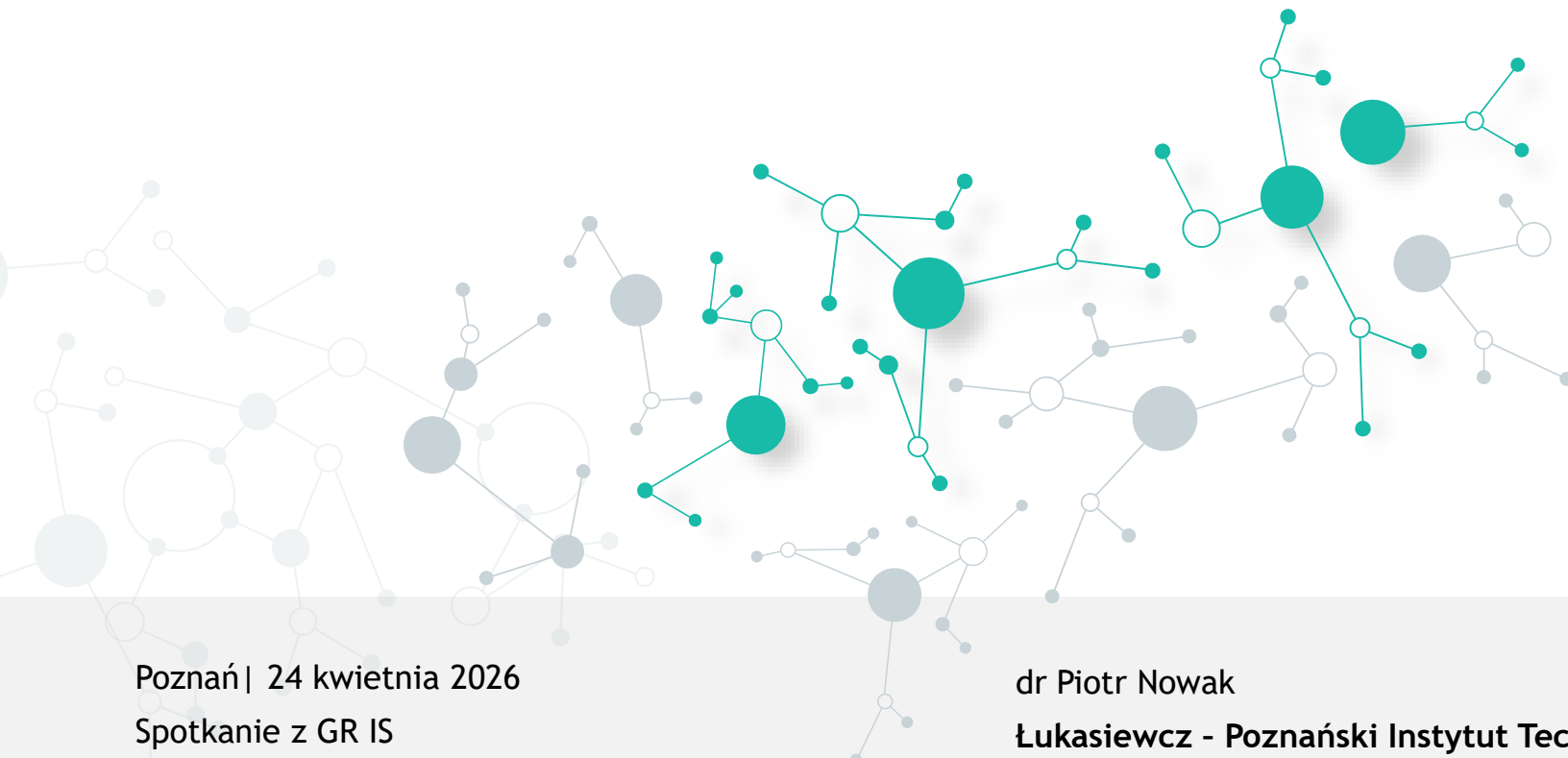
Interreg
CENTRAL EUROPE

Co-funded by
the European Union

Propozycja regionalnego planu działań wspierającego rozwój AFN

Food4CE

Poznań | 24 kwietnia 2026
Spotkanie z GR IS

dr Piotr Nowak
Łukasiewicz - Poznański Instytut Technologiczny

ACTION PLAN (Proponowane zmiany)

I. Formalne uznanie AFN (Alternatywnych Sieci Żywnościowych)

II. Program Grantowy na rzecz Rolnictwa Zrównoważonego

III. Partnerstwa typu „Od pola do stołu”

IV. Usługi szkoleniowe i doradcze dla rolników

Działania Wspierające

- * Działanie 1: Stałe Obserwatorium
- * Działanie 2: Regionalny Rejestr Certyfikowanych AFN
- * Działanie 3: Bony na wsparcie prawne i księgowo
- * Działanie 4: Finansowanie załączkowe na przejście na rolnictwo ekologiczne
- * Działanie 5: Pilotaż nakazu zamówień publicznych na lokalną żywność
- * Działanie 6: Regionalny Fundusz Infrastruktury Wspólnej
- * Działanie 7: Szkolenia z kompetencji cyfrowych w zakresie e-commerce
- * Działanie 8: Program mentoringowy „Rolnik dla rolnika”

Stałe obserwatorium

Utworzenie Stałego Obserwatorium AFNów w celu monitorowania ich ewolucji, analizowania modeli i zrównoważonego rozwoju oraz łączenia badań z polityką. Obserwatorium może gromadzić i oceniać dane dotyczące AFN oraz przekładać wyniki na ukierunkowane środki możliwości szkoleniowe i aktualizacje strategii regionalnych.

Przykładowe działania

- Organizowanie kwartalnych lub półrocznych spotkań z kluczowymi interesariuszami w celu oceny trendów, wyzwań i możliwości
- Sporządzanie rocznego raportu na temat stanu sieci AFN, w tym uzgodnionych wskaźników zrównoważonego rozwoju gospodarczego, społecznego i środowiskowego
- Zapewnienie regionalnego finansowania

Regionalny rejestr AFN

Utworzenie oficjalnego Regionalnego Rejestru Sieci AFN (np. spółdzielni spożywczych, grup producenckich, e-bazarów), które spełniają określone kryteria krótkich łańcuchów dostaw, przejrzystości i zrównoważonego rozwoju. Narzędzie do mapowania najlepszych praktyk może być sposobem na identyfikację Sieci AFN i wskazanie organizacji, które nie spełniają określonych kryteriów.

Przykładowe działania

- Definiowanie standardów certyfikacji w oparciu o długość łańcucha dostaw i pochodzenie produktu.
- Tworzenie i prowadzenie publicznego rejestru online.
- Zapewnianie zarejestrowanym AFN priorytetowego dostępu do regionalnych programów wsparcia i przetargów publicznych
- Zapewnienie regionalnego finansowania

Vouchery na doradztwo prawne i księgowość

Vouchery na pokrycie kosztów konsultacji prawnych i usług księgowych wymaganych do formalnej rejestracji i zapewnienia zgodności z przepisami.

Przykładowe działania

- Zawarcie umowy z lokalnymi kancelariami prawnymi i księgowymi w celu świadczenia usług po obniżonej cenie.
- Promowanie programu bonów poprzez regionalnych interesariuszy
- Zapewnienie regionalnego finansowania

Pilotaż nakazu zamówień publicznych na lokalną żywność

Pilotaż regulacji nakazującej, aby konkretny podmiot sektora publicznego (np. duży okręg szkolny lub szpital) przeznaczal co najmniej 20% swojego budżetu na żywność na produkty pochodzące bezpośrednio od lokalnych, uznanych sieci AFN.

Przykładowe działania

- Identyfikacja instytucji pilotażowych
- Dostosowanie zasad zamówień publicznych
- Zapewnienie rolnikom wsparcia technicznego w zakresie spełniania wymaganych norm dotyczących wolumenu i bezpieczeństwa żywności

Finansowanie załączkowe na rzecz przejścia na gospodarkę ekologiczną

Utworzenie specjalnego regionalnego Funduszu Załączkowego (mikrodotacji) w celu finansowego wsparcia rolników w pierwszych 1-3 latach przechodzenia na certyfikowane metody rolnictwa ekologicznego lub regeneracyjnego, rozwiązując początkowe ograniczenia finansowe.

Przykładowe działania

- Ustanowienie jasnych kryteriów kwalifikowalności dla gospodarstw w okresie przejściowym.
- Zapewnienie dotacji na badania gleby, opłaty za wstępną certyfikację i zakup specjalistycznego sprzętu.
- Zapewnienie regionalnego finansowania

Regionalny Fundusz Wspólnej Infrastruktury Logistycznej

Utworzenie specjalnego funduszu w celu współfinansowania inwestycji we wspólną, lokalną infrastrukturę logistyczną (np. chłodzone punkty odbioru, wspólne magazyny, sprzęt chłodniczy) w celu rozwiązania problemu braku infrastruktury.

Przykładowe działania:

- Przyjmowanie wniosków od formalnych grup AFN lub lokalnych organizacji wspierających biznes o dofinansowanie infrastruktury.
- Priorytetowe traktowanie projektów, które ułatwiają konsolidację wielu gospodarstw rolnych i skracają dystans, jaki żywność musi pokonać
- Zapewnienie regionalnego finansowania

Szkolenia z kompetencji cyfrowych

Zapewnienie rolnikom praktycznych szkoleń z zakresu korzystania z narzędzi cyfrowych, w tym platform e-commerce, zarządzania zapasami i podstawowego marketingu internetowego.

Przykładowe działania:

- Opracowanie programu nauczania obejmującego Platformę Matchmakingową (MP), konfigurację e-commerce i marketing cyfrowy.
- Prowadzenie regularnych szkoleń w małych grupach prowadzonych przez ekspertów IT i biznesu
- Zapewnienie regionalnego finansowania

Program mentoringowy „Rolnik dla rolnika”

Stworzenie programu mentoringowego, w ramach którego doświadczeni, odnoszący sukcesy rolnicy AFN (mentorzy) będą parowani z osobami rozpoczynającymi przygodę z krótkimi łańcuchami dostaw lub zrównoważonymi przejściami (podopiecznymi) i otrzymają wynagrodzenie za doradzanie im.

Przykładowe działania:

- Identyfikacja i rekrutacja mentorów w oparciu o udokumentowane sukcesy w działaniu sieci AFN i zrównoważonych praktykach.
- Opracowanie ustrukturyzowanego programu nauczania i harmonogramu sesji doradczych w gospodarstwie.

Dziękuję za uwagę

Dr Piotr Nowak

Tel. 691 358 621

E-mail: piotr.nowak@pit.lukasiewicz.gov.pl